

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

**WEST
VREDES HOEK**

west-vlaanderen
de gedreven provincie

OKAN-TEAM NIEUWPOORT

Eind 2015 ging in Nieuwpoort een klein OKAN-team van start. Op de Talent-IS-campus SBC (St.-Bernarduscollege) sleutelt nu een gedreven groep lesgevers elke dag aan het Nederlands van een 25-tal jonge nieuwkomers. Ook hun sociale en schoolse vaardigheden worden bijgespijkerd. 'OKAN is véél meer dan taal alleen,' legt coördinator Julie Ameloot uit. 'Inclusie, meedraaien in hun nieuwe omgeving en zich goed voelen, vormt voor een kind de basis om te leren.'

We treffen Julie Ameloot (36) op een zuinig uurtje, ergens tussen twee vergaderingen of lessen in. Zij coördineert de werking en de opvolging van OKAN Nieuwpoort (OKAN is een letterwoord voor "Onthaalklas voor Anderstalige Nieuwkomers" en richt zich op 12- tot 18-jarigen). 'Het is een drukke maar boeiende opdracht,' zegt ze. 'Geen klassieke schooljob, en dat vind ik net goed.' Julie drukt ons meteen op het hart dat niet zij, maar het hele team de titel van Vredesambassadeur verdient. De ploeg bestaat uit een zevental leerkrachten, maar Julie Ameloot was samen met Katleen Vandenbroeck bij de start in 2015 de wegbereider van het project.

Van de kazerne naar de klas

Als kersverse orthopedagoge met lerarendiploma stond Julie in het bijzonder onderwijs. Een wisselende opdracht zonder werkzekerheid. Allerm minst toen ze moeder werd. Na de zomer van 2015 koos ze voor een andere richting: het opvangkamp van het Rode Kruis in Sijsele. De oude kazerne dus. 'Ik nam de organisatie van de afdeling Vrije Tijd en Schoolse Opvang voor mijn rekening,' vertelt Julie. 'We vormden een ploeg van acht en stampten de werking uit de grond met de hulp van een zestigtal vrijwilligers. Veel helpende handen, om aan ieders noden te werken. Het was van nul beginnen, coördineren. Ook toen al. Blijkbaar doe ik dat graag. Het was een korte, intense periode en ook de ideale voorbereiding op wat ik nu doe.'

De vluchtelingen kregen er het minimale "brood-bad-bed". Een aantal mensen mocht naar het Centrum voor Volwassenenonderwijs. Anderen kregen in een mix van activiteiten hun eerste begrippen Nederlands mee. Zo belandde Julie tussen mensen die een veilige thuis zochten in een nieuwe leefwereld. De taal leren is daarbij een eerste stap. 'Via-via kwam directeur Rik Vermeersch van Talent-is-Campus SBC bij mij terecht. Hij had de toestemming gekregen om een OKAN-afdeling op te starten. En... of ik bereid was dat op poten te zetten? Mijn profiel paste inderdaad bij die vraag. Bovendien was dit misschien mijn laatste kans op een job in het onderwijs. En dan spring je,' lacht Julie.

Halsoverkop improviseren

'Er bestond niet veel aan cursussen of methodes voor OKAN. Dat is gelukkig aan het veranderen,' legt ze uit. 'Hoe leer je

‘Leerlingen zijn heel dankbaar en respectvol’

nieuwkomers een totaal nieuwe taal, binnen een voor hen onbekende cultuur en leefwereld? De OKAN-collega's van Oostende en de pedagogische begeleiders hebben ons toen gesteund met leermethodes en didactische tips. Maar het was improviseren en continu bijsturen. Heel intens, maar echt fijn! De dichtste OKAN-scholen voor de Westhoek waren tot dan Brugge, Roeselare en Oostende. Julie startte in 2015 *from scratch* in Nieuwpoort, samen met een leerkracht lager onderwijs:

‘We zijn toen gestart met jongeren uit het opvangkamp van Lombardsijde. Dat was goed georganiseerd. Die mensen hadden er een echte thuis op de camping, ieder gezin had een woning. Daarnaast kregen wij een groepje niet-begeleide minderjarigen. Samen 20 leerlingen om te beginnen.’ Een OKAN-klas in Nieuwpoort telt in september een 8-tal leerlingen en groeit doorheen het jaar tot een 25-tal.

Waarom kiest een jonge vrouw als Julie zo'n onafgeleid, hobbelig pad?

‘Een uitdaging hoef je niet uit de weg te gaan,’ vindt zij. Het enthousiasme straalt van haar af wanneer ze vertelt: ‘Tja, waarom OKAN? Omdat je daarmee de sociaal kwetsbare jongeren ondersteunt, en ook buiten de taalles extra zorg kan geven. Dat alleen al volstaat als motivatie. Toegegeven, enige werkzekerheid telde ook mee. Maar het leek geknipt op mijn maat, na mijn vorige opdracht in het opvangkamp, en daarvoor in het BUSO. Bovendien hou ik van vooruitstrevende onderwijsvormen en projectmatig werk. Daar krijgen we op onze school de ruimte voor om te experimenteren en te groeien.’

Meer dan Nederlandse les...

Met wat bijeengezochte cursussen en boeken, o.m. van de Oostende collega's en de pedagogische begeleidingsdienst, kon Julie met een collega de taallessen Nederlands opstarten. ‘De OKAN-leerlingen zijn tieners, pubers, die zoekende zijn. Als ze zich veilig voelen, kunnen ze leren,’ verduidelijkt Julie. ‘Allemaal hebben ze hun eigen talenten en kwaliteit, en het is fantastisch om te zien hoe we die tijdens hun OKAN-traject naar boven halen. Maar hoe kan een OKAN-leerling zich uiten en duidelijk maken? Via de taal, ja, maar ook door onze gewoontes, de cultuur te leren kennen. En tot slot letten wij ook op het psychische en emotionele welzijn van de jongeren. Daar springen de lokale leerlingenbegeleiding en het CLB bij.’

Julie benadrukt dat elke nieuwe leerling anders is: ‘Ze komen aan met een kleine of een zware rugzak. Op zeker moment krijgen ze in dat eerste jaar in België genoeg veiligheid om zich te laten coachen en samen hun pad te bewandelen. Dat maakt hen weerbaar. Zo ontdekken ze hun talenten, maar ook werkpunten.’

De OKAN-jongeren worden in niveaugroepen ingedeeld. Een gemiddeld traject duurt één jaar. Wie het Nederlands voldoende oppikt, kan dan doorstromen naar het reguliere onderwijs. Het lessenpakket omvat 28 uur per week: 22 uur Nederlands, en 6 “creatieve” lessen, zoals sport, muziek, tekenen, godsdienst.

‘Die 22 uur Nederlands moet je breed zien,’ verduidelijkt Julie. ‘Daarin zitten grammatica, ICT, vaardigheden zoals spreken, luisteren, schrijven en lezen. Voorts een klasuurtje, sociale vaardigheden en wiskundige taal. En tot slot reserveren we nog uren Nederlands binnen thematische projecten.’

Het is duidelijk dat een OKAN-leerkracht inventief moet zijn. Zo'n themaproject in Nieuwpoort was afgelopen jaar bijvoorbeeld “wonen”: de jongeren kozen ervoor om hun droomwoning te ontwerpen, een volledige maquette maken. Via handwerk, computertoepassingen, sprokkelen van info en met pure taallessen leerden ze de Nederlandse terminologie over wonen en alles wat daarbij komt kijken. Een ander project bestaat uit het organiseren van een “Vrijtijdsbeurs”. Dat gaat gepaard met bezoeken aan instellingen en diensten, waardoor ze de Westhoek leren kennen.

‘We zijn ook vrij om extra lessen te geven,’ aldus Julie. ‘Bij ons is dat 2 uur wiskunde, zodat leerlingen beter voorbereid zijn op de overstap naar de reguliere klas.’

Wat doe je dan met leerlingen die nog nooit onderwijs hebben genoten? ‘Zij mogen een traject van twee jaar doorlopen,’ legt Julie uit. ‘Analfabeten, maar ook mensen die ons alfabet niet kennen. Denk maar aan wie Arabisch onderwijs genoot, of het Cyrillisch schrift bezigde, zoals in Rusland, Servië, Bulgarije...’

Een grote verscheidenheid

‘Ons publiek is heel divers,’ zegt Julie. ‘Onder de huidige 23 leerlingen hebben we 7 oorlogsvluchtelingen uit Eritrea, Irak en Jordanië. Eigenlijk komen de meeste leerlingen dit jaar uit Europa, vaak kinderen van buitenlandse werkrachten. Weinig werkgelegenheid en lage lonen drijven mensen weg uit hun vaderland, vooral uit Roemenië, maar ook Spanje en Frankrijk. Er zijn zelfs Waalse leerlingen. Kortom, iedereen die te weinig Nederlands kent om het reguliere onderwijs te volgen kan bij OKAN terecht.’

Julie is ook vervolgcoach: ‘We laten onze jongeren niet los. We blijven hen drie jaar lang volgen. Als vervolgcoach ben je een brugfiguur. Op geregelde momenten zien we elkaar, en altijd blijven we beschikbaar.’

Levert OKAN echt resultaten op? Julie Ameloot is in elk geval enthousiast: ‘We krijgen veel positieve reacties vanuit de vervolgscholen. Onze pupillen doen het goed. We zien dat ze meestal in de juiste leerrichting beland zijn. Dat geeft energie aan een lesgever. Het is zinvol.’

En de reacties van de leerlingen? Julie veert op als we de vraag stellen: ‘Dat is de echte brandstof waarop we blijven gaan. De jongens en meisjes zijn oprecht dankbaar en respectvol tegenover ons. Voor sommigen zijn wij als hun tweede - moeder of vader. En dat geeft ongelooflijk veel voldoening.’

Iedereen vredesambassadeur

BIJDRAGEN AAN EEN
GEWELDLOZE MAATSCHAPPIJ

EEN (KERN)WAPENVRIJE WESTHOEK

AANDACHT VOOR EVENWICHT
TUSSEN MENS EN PLANEET

EEN GASTVRIJE WESTHOEK

IEDEREEN VREDESAMBASSADEUR

